

Nyhetschef
Anders Uddling
019-15 52 04
anders.uddling@na.se
Print- och featurechef
Stellan Norén
019-15 50 78
stellan.noren@na.se

Redaktörer
Göran Petersson
019-15 50 76
goran.petersson@na.se
Matts Dagerhäll
019-15 50 21
matts.dagerhall@na.se

Tipsa oss
dygnet runt!
Ring eller
skicka mejl.

Telefon: 019-15 50 55
E-post: nyhet@na.se

Följ NA på
Facebook, Twitter och
Instagram:
Facebook:
NA
Twitter: @NAPunktSE
Instagram:
@nerikesallehanda

SENASTE
NYTT ALLTID PÅ
WEBBEN

"Förskräckliga uppgifter som kommit fram"

ÖREBRO Efter NA:s granskning ska tillsynsmyndigheten Ivo blixtspektera Berggården. Regionchefen på Ivo har reagerat starkt på NA:s uppgifter om vanvård av de gamla där.

– Uppgifterna som kommit fram är förskräckliga, säger Peder Carlsson på Ivo.

Inspektionen för vård och omsorg (Ivo) ska fungera som en statlig garant för en väl fungerande vård och omsorg av gamla människor med svåra sjukdomar. NA:s rapportering vittnar om motsatsen på Berggården: vanvård med inslag som svält, stillaliggande, hygienbrister, varande trycksår och kränkande fotografering.

– Utifrån den information vi nu fått från er rapportering behöver vi fråga oss: Vad är det som kunde ha kommit fram tidigare? Vad är det vi inte lyckats fånga? Skulle vi ha kunnat fånga detta tidigare? säger Peder Carlsson.

Ivo har fått in ett antal allvarliga klagomål på Berggården tidigare. Inspektion har genomförts, men det har inte lett vidare utan verksamheten har kunnat löpa på.

NA:s källor förklarar detta med att Ivo har låtit sig manipuleras av Berggårdens ledning. Inför Ivo:s inspektion har ledningen utsett speciella anställda som förberetts med tillrättalagda svar, enligt NA:s källor.

Peder Carlsson vittnar om att Ivo:s arbetssätt bygger på ett ömsesidigt förtroende mellan tillsynsmyndigheten och den verksamhet som ska granskas. Några misstankar om att ledningen manipulerat medarbetare att svara på ett visst sätt har inte funnits.

– Vi räknar inte med att man styr på det sättet som du uppger har skett. Tvärtom är vår erfarenhet att verksamheterna är väldigt öppenhjärtiga och ärliga om den situationen man har.

Han kommenterar uppgifterna om tillrättalagda svar vidare:

Ivo Peder Carlsson, regionchef på Inspektionen för vård och omsorg. FOTO: IVO

– Det är svårt att värdera om sådana förekommit och vi kommer aldrig att kunna få veta hur ledningen har agerat – om medarbetarna är instruerade i förväg. Jag kan bara säga att det låter väldigt märkligt.

När Ivo gör sina inspektioner talar inspektörerna både med chefer och medarbetare. Vidare granskas att all dokumentation är i ordning. Peder Carlsson uppfattning är att inspektörerna ofta är skickliga på att uppfatta om något inte stämmer.

– Vi har ett uppdrag att säkerställa att vårdgivare tar sitt ansvar, men här har vi uppenbarligen inte fått rätt information tidigare. Det är också det som föranleder den nu planerade inspektionen, säger han.

Uppgifterna i NA:s rapportering är mycket allvarliga, understryker han.

– De uppgifterna är förskräckliga. Man ska kunna få vara trygg och få den vård omsorg och man behöver som gammal, ja man ska helt enkelt kunna ha ett bra liv, säger Peder Carlsson.

Chefer i ledande ställning på Norlandia har erbjudits möjlighet att bemöta uppgifterna i artikeln. Kommunikationschefen Torbjörn Carlbom har svarat och menar att det inte är något konstigt med att ledningen utser speciella talespersoner.

– Alla medarbetare kan inte svara adekvat på alla frågor. Därför är det medarbetare i en kvalitetsgrupp som medverkar, kommenterar han.

Text
Anna Levin
019-15 50 68
anna.levin@na.se

Beslut har tagits att Ivo ska göra en omedelbar inspektion av Berggården. ARKIVFOTO: TT

Bakgrund - detta har hänt:

■ **NA har avslöjat att det pågår stor vanvård av äldre på boendet Berggården på Norr i Örebro.**

■ **NA har tagit del av vittnesmål från Berggården i Örebro som drivs av företaget Norlandia – och som har flera anmälningar hos Ivo och ett antal klagomål hos Örebro kommun.**

Av Ivo-anmälningarna framgår bland annat:

- ✓ Enligt avtalet med kommunen ska det vara fyra personal på dagarna, men i verkligheten är det bara två.
- ✓ De äldre kommer inte upp ur sängen förrän efter lunch, ibland inte alls, och har bara fått blåbärsoppor eller nyponsoppor att äta för att personalen inte har hunnit något annat.
- ✓ Personalen hinner inte hjälpa de boende på toaletten, ibland tar det så lång tid att de äldre hellre använder sina blöjor.
- ✓ Personalen hinner inte duscha de boende, det har hänt att boende fått vänta upp till elva dagar på att få duscha.
- ✓ Det händer att personalen inte hinner med att ge de äldre intimitvätt, inte heller sköta om hår och naglar eller ens borsta tänderna.
- ✓ Döende får sällan vak, istället ska befintlig personal hinna med det vilket leder till en orimlig arbetspersonal. Uteblivet vak gör också att den boende dör ensam, ibland utan att de anhöriga får veta det.

■ **NA har också talat med före detta anställda, som har lämnat boendet av "etiska skäl".**

Ur NA måndag och tisdag.

Efter NA:s avslöjanden har beslut tagits att Inspektionen för vård och omsorg ska göra en omedelbar inspektion av Berggården i Örebro.

John Johansson (S) har gett förvaltningen i uppdrag att snabbtreda förhållandena på Berggården. ARKIVFOTO: MALIN HELENIUS

I morgon:
Därför
fotade
anställda
underliv

"Vi kommer att gå till botten med det här"

ÖREBRO Örebro kommuns avtal med Norlandia kan komma att hävas i förtid.

– Det som har framkommit är oacceptabelt, om det stämmer. Vi har reagerat allihopa, säger John Johansson (S), ordförande i programnämnd social välfärd.

Innan NA:s rapportering kände John Johansson (S) förtroende för Norlandias sätt att driva Berggården.

– Jag har gått igenom alla rapporter vi haft om Berggården nu och jag har över huvudet taget inte kunnat se att det skulle vara på det här sättet som kommit fram. Jag hade tvärtom intrycket att det var ett bra boende, säger han, och fortsätter:

– Det är fruktansvärda uppgifter som kommit fram

"Det som framkommit är oacceptabelt, om det stämmer. Vi har reagerat allihopa", säger John Johansson (S), ordförande i programnämnd social välfärd. ARKIVFOTO: TT

och som vi kommer gå till botten med, säger han.

Örebro kommun kommer nu att utreda NA:s uppgifter om vanvård på Berggården. Utredningen ska ske snabbt, enligt John Johansson. Han

kan dock inte ge någon exakt tidsangivelse.

– Det här är ingenting vi ser mellan fingrarna med. Vi behöver ta reda på om uppgifterna stämmer, säger John Johansson.

Kommunen har möjlighet

att säga upp avtalet med Norlandia direkt, så kallad hävning.

– Vi kan gå på hävning direkt. Detta är ingenting vi tar lätt på, men först måste vi gå till botten med de anklagelser som kommit fram. Norlandia driver även äldreboendena Sirishof och Skäpplandsgården i Örebro. Kan företaget få driva de boendena vidare?

– Vi måste först utreda och ta ställning till de uppgifter som kommit fram om Berggården.

NA:s källor vittnar om en tydlig skillnad då Norlandia förlorade upphandlingen av Berggården i mars. Då satte en spariver in hos ledningen som resulterade i bland annat personalbrist, matbrist, och brist på skyddshandskar. Kommentrar?

– Som sagt, det här är ingen-

ting vi tar lätt på utan vi kommer att gå till botten med de här uppgifterna, svarar John Johansson.

Avtalet gällande Berggården är värt 23 miljoner i skattepengar om året för Norlandias del. Pengarna betalas ut av Örebro kommun till det privata vårdbo-laget.

Hyra behöver Norlandia inte betala – den står Örebro kommun för.

Skulle Örebro kommun inte häva avtalet med Norlandia har företaget rätt att driva Berggården fram till 1 oktober då ett nytt vårdbo-lag ska ta över.

Är systemet rimligt tycker du?

– Som socialdemokrat tillhör jag ett parti som tycker att vi borde stoppa vinstjakten i välfärden, men som majoriteten ser ut i riksd-

gen idag är det inte möjligt nu.

Inte bara det politiska styret med S, C och KD har reagerat på NA:s avslöjanden om Berggården, utan även partier i den politiska minoriteten kräver förändring.

Moderata äldreomsorgs-politikern Emelie Jaxell skriver på Facebook att hon blir arg och ledsen över uppgifterna som framkommit. Hon menar vidare att om det är så illa som NA uppger så har Örebro kommun en läxa att göra vad det gäller upphandling och kvalitetsgranskning av verksamheter.

Norlandias informationschef Torbjörn Carlbom tillbakavisar uppgifter från NA:s källor att företaget sparat in på personal, mat och sjukvårdsmaterial.

Anna Levin